

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 272. An & qualiter res aliena vendi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Quæst. 272. An & qualiter res aliena vendi possit?

Resp. Res aliena valide venditur, quamvis ejus dominium non transferatur in emptorem. *L. rem alienam. ff. de contrab. emp. de Lugo. l. c. num. 18.* ad emptionis enim essentiam non requiritur translatio dominii. *L. sita. §. 1. de contrab. emp.* modò tamen ut Idem cum Molin. *d. 327. §. observandum tamen.* juxta *L. sin emptione. §. item si emptor.* alter ex contrahentibus ignoraverit esse alienam. quamvis Lauterbach. *loc. cit. §. 21.* teneat contrarium, dum ait: venditio rei alienæ valet, etiam si venditor sciverit rem alienam esse, quod etiam verum esse creditur, licet emptor quoque hoc non ignoraverit. *Arg. l. 28. ff. h. r.* Idemque, nempe emptionem rei alienæ, saltem non furtivæ, esse validam, etsi utriusque contrahentium aperte constet esse alienam sentiant Haunold. *de §. & §. tract. 10. contrav. 1. num. 107.* Lopez. citati à Reiffenst. *h. t. num. 91.* qui etiam isdem annumerat Molin. *d. 127. num. 6.* qui hac ratione movetur, quòd *l. 28. ff. de contrab. emp.* statuatur absolute & generaliter absque ulla distinctione, an contrahentes sciant vel ignorent rem esse alienam, de cætero quò ad hoc nullo facto discrimine inter rem alienam furtivam, & non furtivam ut idem de Lugo. Si vero emptor solus scivit vitium, non quidem invalida est venditio, ut de Lugo. cum Molin. & Lessl. contrarium expresse tenente Castr. *rr. 33. d. 5. p. 18. num. 12.* & Reiffenst. *l. c. num. 92.* Non tamen tenetur venditor ad standum contractui, neque de evictione. de Lugo. *l. c. Arg. cit. §. si & emptori.* Ad quam tamen præstandam emptori ementi bona fide tenetur venditor, sive sciverit, sive ignoraverit esse alienam; cum rei, quam quis vendit, conditionem quisque scire teneatur ac præsumatur. Item sive de evictione præstanda inter contrahentes convenit, sive non. *L. non dubitatur. C. de evict. Wiestner. h. t. n. 79. & seq.* verum de evictione expresso inferius.

Porro effectus validæ venditionis rei alienæ est obligatio, quâ venditor, etsi sciat rem esse alienam obligatur ad eam tradendam (non enim illicita est hæc traditio, quin & mandata per leges, peractâ, licet illicita emptione; & hinc quò ad eam rationabiliter invitus esse nequit dominus rei, ut Haunold. *loc. cit. num. 122.* Wading. *de contrab. d. 7. du. 3. §. 1. num. 4.*) emptor vero ad tradendum pretium, pro ut hæc utrimque contracta obligatio constare videtur ex *l. 38. ff. de contrab. empt. juncta l. 11. si ex emp. de act. empt.* Alter effectus est, quòd etsi dominium rei alienæ venditæ non transferatur in emptorem, ut constat ex *cit. l. 11. & L. rem alienam. de contrab. empt. l. 6. C. de reb. alien. non alienand.* cum juxta *Reg. 79. jur. in 6.* Nemo plus juris transferre possit in alium, quam sibi competere dignoscatur; transferatur tamen in venditorem dominium pretii pro re furtiva vendita traditi juxta *cit. l. 11. & L. qui vos. §. sin. ff. de act. empti.* Cum, ut ibidem dicitur: quòd ex re furtiva redigitur, furtivum non esse nemini dubium sit, adeoque nummus redactus ex pretio rei furtivæ furtivus non sit &c. Unde etiam talis venditor pecuniâ ex venditione rei furtivæ acceptâ emens aliud quid, acquirit tam ipse dominium rei emptæ, quam venditor illius acceptæ pecuniæ. Molin. *d. 327. n. 7.* Laym. *l. 3. rr. 4. c. 17. §. 3. num. 21.* Item effectus illius est, quòd nihilominus traditione rei emptæ secuta si quis pecuniâ fur-

tivâ seu non sua emit rem, illius dominium transit in emptorem. *l. 1. & penult. C. si quis L. si ex ea. C. de R. V.* Secus tamen, si emerit pecuniam ecclesiæ. *Can. 1. cans. 12. quæst. 3. Laym. loc. cit. num. 22. Covar. l. 3. var. c. 3. num. 6. Molin. d. 127. concl. 2.* Quo dominio tamen non obstante, emens manet obligatus ad resarciendum omne damnus & lucrum cessans ei, à quo pecuniam abstulit, uti etiam venditori, casu quo ab eo pecunia evincatur. Pretium tamen non transit in dominium venditoris, sed tenetur is illud comparenti domino restituere, nisi illud jam præscriperit, aut bona fide consumplerit. *L. si alium. ff. de solutio. vide Reiffenstuel. h. t. num. 115.* Item effectus illius est, quòd etsi non transferatur in emptorem dominium rei alienæ venditæ, transferatur tamen in eum, ubi bona fide emit, conditio eandem usurpandi, ut hic eam licite habeat, & legitimo tempore, durante bona fide possessam præscribere valeat. *Wiestner. l. c. num. 77.* Currente autem hoc tempore, vero domino rei vindicante illam, emptor petere potest à venditore pretium, quo res inter contrahentes fuit æstimata; nulla habita ratione augmenti aut decrementi, sed tantum spectato statu contractus & appretiationis eo tempore factæ. Petere insuper poterit interesse, quanti præter pretium pro re expositum interest emptoris rem evictam non esse, uti & compensationem omnium damnorum inde acceptorum. *l. 1. & si venditor. ff. de evict. Wiestner. l. c. n. 78.* De cætero emptor tenetur illico rem bona fide emptam restituere domino illius, si is ante completam præscriptionem eam evincat, seu suam esse sufficienter demonstrat. juxta clarum textum. *L. mater. & L. adversus. C. de R. V.* Idque, etiam si dominus emptori pro pretio exposito nihil refundat. *cit. L. mater.* Licet quod ei à domino gratis offertur, licite recipiat. Nisi tamen emptor modico pretio rem furtivam emerit ea intentione, ut eam domino, qui eam aliàs omnino non, vel non sine majoribus expensis recuperasset, restituat, in eo enim casu, quia utiliter gessit negotium domini, poterit justè refusionem pretii à domino petere, & hic ad refundendum illud ex integro tenetur, pro ut cum communi docent Molin. *l. c. num. 2.* Laym. *l. c. num. 26.* Sylv. *v. restitutio. 3. quæst. 7.* Reiffenstuel. *h. t. n. 101.* Nisi forte talis emptor ex dicta intentione rem emisset à fure æquali vel majore pretio; tunc enim dominum non teneri ad refusionem totius pretii, sed ad aliquam ejus partem judicio prudentum taxandam, asserit Reiffenstuel. *l. c. ex Lessio.* Tenetur quoque emptor Domino restituere omnes fructus illius, tam adhuc exstantes, quam consumptos, quos à tempore cognitæ rei alienæ, vel etiam antea consumptos, si exinde factus est ditior, & hoc in utroque foro. *Reiffenstuel. num. 102.* cum communi. Nequaquam verò posse emptorem, etiam fidei bonæ, restituere rem alienam venditori, à quo scit eam non restituendam Domino, idque etiam, dum scit reddendum sibi à venditore pretium, non verò à domino, tanquam probabilius tenent. *Molin. d. 722. per tot. Covar. in regul. peccatum. p. 3. num. 3.* Laym. *l. 3. tract. 4. c. 17. §. 3. num. 7.* Castrop. *Sot. Cajet. quos citat & sequitur Reiffenstuel. h. t. n. 105.* contra Nav. *in man. c. 19. num. 9.* Lessl. *l. 2. c. 24. du. 3. num. 14.* Sylv. *v. restitutio. 3. quæst. 7.* Vasq. *Angel. &c.* hoc nixos fundamentum; quòd dominus rei non possit esse rationabiliter invitus, si emptor rem restituat in pristinum statum, reddendo eam furi seu venditori,

tori, ut se servet indemnem recipiendo ab illo pretium; cum nemo teneatur rem alienam cum proprio damno redigere ad meliorem statum. Quod posterius etiam admittant adversarii, negant tamen cum Molin. posse aliquem rem alienam extrahere ex illo statu deteriore, in quo fuit, ac dein denuo in priorem statum cum damno domini rationabiliter inviti eandem collocare, ne aliàs dicendum, idem posse emptorem malæ fidei, de quo tamen id negant posteriores hi AA. Fundamentum verò prioris sententiæ est; quòd si dominus repetat ab emptore rem ei venditam, is eam restituere teneatur, & à JUDGE ad hoc compelli possit, etiam si, ut dictum, nihil ab eo recepturus; adeoque ad idem teneatur, dum dominus eam non repetit, vel quia non scit, ubi ea sit, vel quia non potest eam vindicare ob deficientes probationes; cum talis non petitio domini sit omnino pro accidens respectu obligationis restituendi, utpote non fundata in petitione domini, sed in ipso jure, quòd dominus ad rem suam habet. Nihilominus potest his non obstantibus, ut habet communis, emptor bonæ fidei rem restituere venditori, ubi prudenter judicat nullum inde damnum oriturum domino; eò quòd venditor ipse sit sponte restitutus, vel dominus ab eo rem suam facile & sine incommodo consequi possit. Molin. l. c. num. 1. apud Reiffenstuel. num. 111. qui etiam cum eodem num. 3. & Covar. loc. cit. addit emptorem bonæ fidei, postquam rem bona fide restituit venditori, putans id sibi licere ad recuperandum pretium, ad nullam amplius teneri restitutionem faciendam domino, etiam si ex eo damnum patiatur. Ut etiam, si Cajus rem bona fide emptam rursus bona fide vendat Titio, dominus nihil à Cajo prætereundere potest, sed à Titio, hic tamen privatus equo per evictionem, actionem habet contra Cajum, & hic contra venditorem. pro quo Reiffenstuel. num. 113. citat Covar. Laym. Sanch. Sylv. Qualiter de cetero & quando teneatur venditor ad restitutionem domino faciendam ob venditionem rei alienæ. vide apud de Lugo de 7. & 7. d. 17. f. 1.

Quest. 273. An res litigiosa vendi possit?

R Esp. Tametsi hodie dum rem litigiosam vendi posse salvo jure tertii, asserat Struv. exercit. 46. th. 51. apud Muller. tit. de contrab. emp. th. 27. lit. 2. rem tamen propter vitium litigiosæ ei inhærens vendi non posse juxta l. 1. & fin. C. de litig. cum communi tenet Lauterbach. ad tit. de contrab. emp. 18. quavis addat, citatis pro hoc cit. l. 1. & fin. Franzk. cit. tit. à num. 145. venditionem illius non ipso jure, sed per exceptionem rei litigiosæ annullari. Et constat ex toto tit. ut lite pendens. ubi quest. 471. dixi, rerum litigiosarum alienationem prohibitam esse, & ipso jure nullam, vel per Judicem irritandam. item quest. 470. num. 2. quòd lite pendente super onere rei imposito aut ejus possessione possit alienari unà cum isto onere, & proprietatem sine possessione: item quest. 471. num. 2. varios adduxi casus, in quibus rerum litigiosarum alienatio valida & licita, quæ vide.

Quest. 274. An res dotales vendi possint?

R Esp. Fundus dotalis vel alia res immobilis ab

uxore allata marito ad supportanda onera matrimonii alienari nequit, L. fundus. ff. de fund. dotal. Sic quoque rem donatam uxori propter nuptias, seu in compensationem & securitatem dotis maritus alienare, adeoque nec vendere potest aut hypothecare seu nomine hypothecæ obligare, etiam si mulier consenserit, & juri suo renuntiavit; eaque venditæ competit mulieri in rem actio, seu utilis rei vindicatio. Auth. sive à me. C. ad SC. Pellegan. Pirh. h. t. num. 41. Wiestner. num. 74. Nisi jurasset se suæ renunciacioni non contraventuram, ut Wiestner. citatis C. cum contingat. de jurejur. & c. licet. eod. in 6. Vel nisi post exactum biennium uxor denuo consenserit alienationi, & quidem eo consensu in scriptis dato, sintque in bonis mariti res alia, quibus indemnitati mulieris sufficienter cautum sit. cit. Auth. & Auth. ut immobiliæ ante nuptial. donation. §. & sancimus. coll. §. ejusmodi autem geminatum consensum intervenisse, ex lapsu 30. annorum, quibus mulier non contradixit, neque rem donatam propter nuptias repetivit, præsumitur. Arg. c. pervenit. h. t. Pirh. loc. cit. citans Mascard. de probat. concil. 371. num. 92. quemadmodum istiusmodi solemnitates extrinsecas ad alienationem necessarias intervenisse & tali temporis lapsu rectè præsumi ait Abb. in cit. c. pervenit. n. 7.

Quest. 275. Num res hypothecata vendi possit?

R Esp. Res in hypothecam tradita vendi potest ab eo, qui eam in pignus dedit, dominiumque illius unà cum hoc onere ei inhærente transferri in emptorem, nisi adjectum esset pactum de ea non alienanda. l. 7. §. fin. de distract. pignor. Covar. l. 2. var. resol. c. 15. num. 3. Tiraquell. de retract. convent. §. 3. gl. 1. num. 6. quos citat & sequitur Struv. in ff. de contrab. emp. th. 26. lit. 7. & ibidem Muller. qui tamen lit. 8. addit, excutiendum tertium possessorem hypothecæ, nisi prius debitoris bona excussa sint juxta Auth. hoc ita C. de pignor.

Quest. 276. An & qualiter quilibet Condominorum ejusdem rei partem suam vendere possint?

R Esp. Quavis de sua parte regulariter quemlibet condominorum quandoque disponere, adeoque & eam vendere, posse juxta l. 1. & 2. C. commun. divid. & l. 68. pro socio. idque etiam socio invito, regulam esse dicat. Muller. ad tit. de contrab. emp. th. 26. lit. 2. cum Struv. citans pro eo Perez. in Cod. cit. tit. & c. Nihilominus aliquem ex pluribus condominis certam, quæ demonstrari possit rei communis pro indiviso partem alienare non posse, eò quòd solus non sit dominus certæ partis in re communi, sed singuli condominorum æquale jus obtineant in unaquaque rei communis parte, asserit Idem cum Besold. conf. 49. num. 3. & c. etiam partem suam pro indiviso condominis vendere non prohibeatur. l. 13. §. 17. ff. de act. empti. cit. l. 68. ff. pro socio. l. 1. & 2. C. commun. divid. ut Mull. citatis Mynsing. Gratian. & c. Sed neque, dum aliàs potest suam partem ex re communi vendere etiam aliis, poterit adhuc eidem imponere servitutum. l. 6. §. 1. ff. commun. divid. Mull. loc. cit. Fiscum quoque vendentem rem communem posse ex privilegio sibi competente rem pro modica parte suam, & ita communem in solidum distrahere, salva